

**SPRAWOZDANIE
Z PROGRAMU
3+LICZNA RODZINA
ZA ROK 2024**

Polska, podobnie jak wiele innych krajów rozwiniętych, zмага się z poważnymi wyzwaniami demograficznymi, które mają głęboki wpływ na strukturę społeczną, ekonomiczną i polityczną państwa. Sytuacja demograficzna w Polsce, charakteryzująca się malejącą liczbą ludności, starzeniem się społeczeństwa oraz niską dzietnością, jest jednym z najważniejszych problemów, z którymi boryka się współczesne społeczeństwo. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że liczba mieszkańców Polski w ciągu ostatnich 30 lat zmniejszyła się o kilka milionów, a przewidywania wskazują, że w przyszłości trend ten będzie się pogłębiał. Jednym z głównych czynników odpowiedzialnych za ten stan rzeczy jest niska dzietność. W ubiegłym roku wskaźnik dzietności w Polsce wynosił około 1,4 dziecka na kobietę, co jest znacząco poniżej poziomu 2,1, który jest niezbędny do zapewnienia prostego zastąpienia pokoleń. Do głównych powodów tego zjawiska należy opóźnienie decyzji o założeniu rodziny, co jest związane z trudną sytuacją ekonomiczną, niestabilnością rynku pracy, a także rosnącymi kosztami życia, w tym kosztami mieszkaniowymi i edukacyjnymi. Coraz więcej osób, zwłaszcza w miastach, decyduje się na życie bez dzieci lub na posiadanie tylko jednego dziecka. Ponadto, zmiany kulturowe i społeczne, takie jak rosnąca liczba rozwodów oraz zmiana priorytetów życiowych również mają wpływ na liczbę zawieranych małżeństw i rodzących się dzieci.

W 2024 roku w Tychach odnotowano 1078 aktów urodzeń, co stanowi spadek o 32 urodzenia w porównaniu do roku poprzedniego. Spadek ten wpisuje się w ogólny trend obserwowany w Polsce, gdzie liczba urodzeń od kilku lat systematycznie maleje. W Tychach, podobnie jak w całym kraju, rosnące koszty życia oraz trudności w pogodzeniu kariery zawodowej z obowiązkami rodzinnymi wpływają na tę tendencję. Aby zatrzymać negatywne trendy demograficzne, konieczne są działania, które będą wspierały rodzinę w jej różnorodnych formach i pozwolą na budowanie stabilnych warunków dla wychowywania dzieci. Dlatego tak ważne są programy skierowane na promocję rodziny, także w środowiskach lokalnych.

Program "3+ Liczna Rodzina" w Tychach

Program „3+ Liczna Rodzina” to inicjatywa skierowana do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie miasta, wychowujących co najmniej troje dzieci. Jego głównym celem jest zapewnienie wsparcia finansowego, edukacyjnego i społecznego, a także promowanie wartości rodzinnych w lokalnej społeczności. To szansa dla rodzin wielodzietnych na skorzystanie z szerokiej oferty zniżek i ulg, co pozwala na oszczędności i lepsze zarządzanie domowym budżetem. Ponadto, Program ułatwia dostęp do różnych usług oraz zachęca do aktywnego uczestnictwa w życiu miasta. „3+ Liczna Rodzina” wspiera edukację oraz aktywność fizyczną, co przyczynia się do ogólnego dobrostanu mieszkańców. Dzięki takim inicjatywom Tychy stają się miastem przyjaznym dla rodzin, w którym rodziny wielodzietne mogą liczyć na konkretne wsparcie, co w dłuższym okresie przyczynia się do budowania silniejszej i bardziej zintegrowanej społeczności.

Oferowane zniżki i ulgi

W ramach programu „3+ Liczna Rodzina” mieszkańcy Tychów mogą skorzystać z szeregu atrakcyjnych zniżek i ulg, które mają na celu odciążenie rodzin wielodzietnych. Program oferuje m.in.:

- 1. Zniżki na wstęp do obiektów sportowych i rekreacyjnych** – Program zapewnia zniżki na bilety wstępu do miejskich obiektów sportowych: Basenu Miejskiego, Wodnego Parku, Lodowiska, OW Paprocany. Takie udogodnienie pozwala rodzinom korzystać z aktywnego wypoczynku i dbania o zdrowie fizyczne, co jest ważnym elementem spójności rodziny.
- 2. Ulga w instytucjach kultury** – dzięki karcie „3+ liczna rodzina” można skorzystać ze zniżek oferowanych przez Teatr Mały, co sprzyja wspólnemu spędzaniu czasu.
- 3. Zniżki u partnerów komercyjnych** – rodziny mają możliwość skorzystania między innymi z: tańszych biletów wstępu na salę zabaw, zniżek w szkołach językowych, bezpłatnego badania wzroku i zniżki na usługę optyka oraz rabat w lokalach gastronomicznych.

Zasady przyznawania kart „3+ liczna rodzina”:

1. Karta przyznawana jest maksymalnie na 5 lat z możliwością jej przedłużenia w określonych przypadkach.
2. Wniosek może złożyć i karty odebrać każdy pełnoletni członek rodziny wielodzietnej.
3. Prawo do posiadania karty przysługuje rodzicom/rodzicowi lub małżonkom rodziców, którzy mają na utrzymaniu troje i więcej dzieci.
4. Prawo do posiadania karty przysługuje rodzicom zastępczym i dzieciom umieszczonym w tych rodzinach na podstawie postanowienia sądu lub umowy o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej.
5. Karta przysługuje rodzicom (rodzicowi) lub małżonkowi rodzica do czasu wygaśnięcia uprawnień dla uczącego się dziecka.
6. Prawo do posiadania karty przysługuje dzieciom do ukończenia 18. roku życia lub do 25. roku życia, jeśli dziecko się uczy.

Aby otrzymać kartę, członek rodziny wielodzietnej składa w punkcie Obsługi Klienta Urzędu Miasta pisemny wniosek. Po weryfikacji wniosku karta zostaje wydana nie później niż miesiąc od złożenia wniosku, jednakże w praktyce wnioskodawca otrzymuje karty w tym samym dniu. Aby przedłużyć kartę dla uczących się dzieci, które ukończyły 18 lat, wnioskodawca powinien przedstawić dokument lub aktualną legitymację potwierdzającą dalszą edukację dziecka. Dziecko, któremu przyznano kartę nie traci prawa do jej posiadania odpowiednio przez okres na jaki karta może przysługiwać, mimo utraty tego uprawnienia przez dzieci, które wchodziły w skład rodziny wielodzietnej, na przykład dziecko, które osiągnęło wiek 25 lat i się nie uczy.

Od 2023 roku Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy został wprowadzony nowy wzór kart „3+ liczna rodzina”, obecnie obowiązują dwa wzory kart.

Wzory kart „3+ liczna rodzina”

Wzór karty od 2009 roku

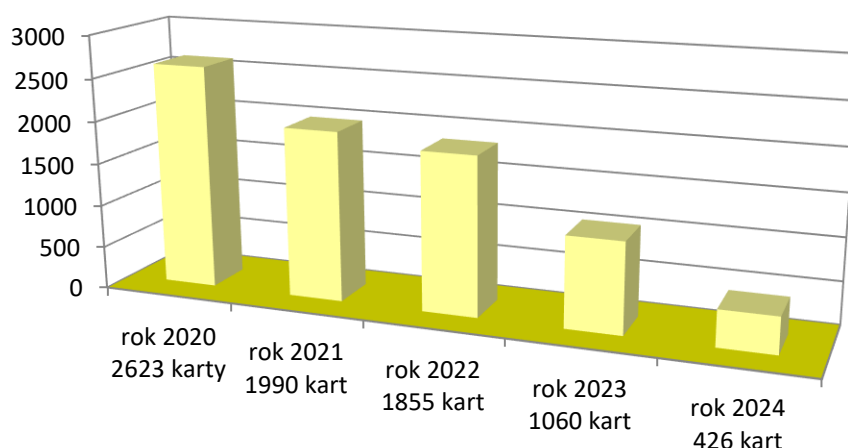
Wzór karty od 2023 roku

Beneficjenci programu

W 2024 r. do programu przystąpiło 71 rodzin, w tym 40 po raz pierwszy, a 31 przedłużyło karty. Wydano łącznie 426 kart. Jak wskazuje wykres poniżej rok 2024 charakteryzuje się spadkiem liczby osób, którym wydano kartę. Przyczyną mniejszej liczby osób ubiegających się o karty jest nie tylko obecna sytuacja demograficzna, ale wprowadzona zmiana w 2020 r. w regulaminie Programu, polegająca na przyznawaniu kart osobom uprawnionym na okres 5 lat, a nie jak dotychczas na 2 lata.

Liczba wydanych kart w programie "3+ liczna rodzina"

Wykres - Liczba wydanych kart w programie „3+ liczna rodzina”.

Beneficjenci Programu chętnie korzystają z atrakcji oferowanych przez instytucje miejskie. W 2024 roku największym zainteresowaniem posiadaczy kart cieszyła się Kryta Pływalnia, z której skorzystano 7314 razy, a także Stadion Zimowy, gdzie w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost korzystających rodzin. Posiadacze kart „3+ liczna rodzina” w 2024 roku łącznie uzyskali zniżki 17 333 razy na kwotę w wysokości 75 773,15 zł. Szczegółowe dane dotyczące liczby sprzedanych biletów i usług oraz łączną kwotę zniżek zastosowaną przez instytucje miejskie przedstawia tabela 2.

	INSTYTUCJE MIEJSKIE	Liczba sprzedanych biletów i usług	Łączna kwota zniżek [zł]
1.	MOSiR - KRYTA PŁYWALNIA	7314	38 315,75 zł
2	MOSiR – OW PAPROCANY	291	2964,00 zł
3.	MOSIR - STADION ZIMOWY	2296	13 776,00 zł
4.	MUZEUM MIEJSKIE STARY MAGISTRAT	4834 łącznie liczba odwiedzających wystawy stałe i czasowe	0 zł (wstęp bezpłatny)
5.	MUZEUM MIEJSKIE TYSKA GALERIA SPORTU	1637	0 zł (wstęp bezpłatny)
6.	WODNY PARK TYCHY	481	1553,90 zł
7.	TEATR MAŁY	480	19 163,50 zł

Tabela 2 – „Liczba sprzedanych biletów i usług, kwota zniżek udzielonych zniżek w instytucjach miejskich”.

Promocja i obsługa Programu „3+ liczna rodzina”.

W Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miasta Tychy można bezpośrednio pobrać i złożyć wnioski o karty „3+ liczna rodzina”. Podczas czynności formalnych udzielana jest szczegółowa informacja na temat warunków Programu oraz oferowanych zniżek. Informacje można również uzyskać pod numerami telefonów: 32 776 30 30 oraz 32 776 35 41. Karty po weryfikacji danych są wydawane niezwłocznie. Firmy, które chcą przystąpić do Programu jak partner mogą uzyskać informacje w Biurze Obsługi Klienta.

Jednym z głównych narzędzi promujących program „3+ liczna rodzina” jest serwis informacyjny pod adresem www.licznarodzina.pl. Strona zawiera aktualne

informacje takie jak: podstawowe założenia programu, wzór wniosku do pobrania oraz bieżący wykaz firm 3+ oferujących zniżki wraz z pełnymi danymi teleadresowymi.

W 2024 roku zniżki w ramach programu „3+ liczna rodzina” oferowały 124 firmy. Zgodnie z zawartymi porozumieniami, firmy 3+ były upoważnione do posługiwania się grafiką „firma 3+” oraz do promowania zniżek w ramach swojej działalności. Każda firma 3+ oznaczona jest naklejką informującą o jej zaangażowaniu w przedsięwzięcie. Ponadto znak Programu może zostać zamieszczony na stronach internetowych firm posiadających własne serwisy.

DZIAŁANIA NA RZECZ RODZINY W 2024 ROKU

Spotkania edukacyjno – informacyjne w cyklu „Mama, tata, dziecko, praca. Jak to ogarnąć?”

W ramach spotkań uczestnicy, zarówno dorośli, jak i dzieci, mieli okazję poznać i praktykować metodę Kid's Skills, która koncentruje się na rozwiązywaniu problemów poprzez rozwijanie konkretnych umiejętności. To innowacyjne podejście nie tylko sprzyja wzmocnieniu więzi rodzinnych, ale również pomaga dzieciom w budowaniu pewności siebie i w radzeniu sobie z wyzwaniami życiowymi. Wydarzenie stanowiło istotny element procesu zmiany społecznej, mającego na celu poprawę jakości życia rodzin, w szczególności dzieci, poprzez skoncentrowanie się na rozwiązaniach zamiast na problemach. Spotkania dla rodziców i opiekunów prawnych odbyły się w dwóch terminach: 21 września i 5 października 2024 roku. Wzięło w nich udział łącznie 37 osób. Celem warsztatów było nie tylko wprowadzenie uczestników w metodę Kid's Skills, ale także przekazanie im praktycznych narzędzi do wspierania swoich dzieci w procesie zmiany i rozwoju umiejętności. Jednym z kluczowych elementów warsztatów była technika – „Jestem z Ciebie dumny”, która zachęca rodziców do dostrzegania postępów swoich dzieci, nawet jeśli są one małe, i do doceniania ich indywidualnych podejść do rozwiązywania problemów. Podczas zajęć rodzice uczyli się, jak towarzyszyć dziecku w procesie zmiany, jak dostrzegać postępy i jak pozytywnie wzmocniać ich zachowanie. To podejście oparte na pozytywnym podejściu do wychowania, oparte na docenianiu, a nie krytyce, stanowi ważny krok w budowaniu zdrowych relacji rodzinnych, w których dzieci czują się wspierane i bezpieczne. Były to także warsztaty, które inspirowały do dalszego

poszukiwania rozwiązań i wspólnego odkrywania korzyści płynących z każdej zmiany, która zachodzi w życiu dziecka.

Warsztaty dla dzieci odbyły się równolegle z warsztatami dla rodziców, w dwóch grupach wiekowych: dzieci w wieku 5-6 lat oraz w wieku 7-10 lat. Łącznie uczestniczyło w nich 36 dzieci. Celem tych zajęć było rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami poprzez koncentrację na rozwiązaniach, a nie na problemach. Dzieci rozmawiały o tym, czego się uczą i jak rozwijają swoje umiejętności, zamiast skupiać się na trudnościach, które napotykają. Takie podejście oparte na ideach podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach pozwala dzieciom na budowanie poczucia kompetencji i pewności siebie, a także umożliwia im lepsze radzenie sobie z wyzwaniami, które stają na ich drodze. Metoda Kid's Skills, która była stosowana podczas warsztatów, umożliwia dzieciom patrzenie na każdy problem jako na wyzwanie, które można rozwiązać poprzez rozwijanie odpowiednich umiejętności. W ramach warsztatów dzieci uczyły się jak podejść do problemu w sposób konstruktywny, jak znaleźć rozwiązania i jak cieszyć się z osiągnięć. Zajęcia te miały na celu nie tylko rozwój umiejętności radzenia sobie z trudnościami, ale także wzmacnianie poczucia sprawczości u dzieci i budowanie ich pozytywnej postawy do wyzwań. W ramach projektu zrealizowane zostały także spotkania indywidualne dla dzieci (80 godzin). Celem tych spotkań było osadzenie dziecka jako eksperta od znajdowania własnych rozwiązań, a także umożliwienie mu samodzielnego podejmowania decyzji o tym, od jakich umiejętności zacznie pracę i

jak będzie je rozwijać. W trakcie spotkań dzieci miały możliwość samodzielnie określić, jakie korzyści dla ich życia wynikną z nauki nowych umiejętności i jak mogą je wprowadzać w życie. Tego rodzaju indywidualne podejście miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności i sprawczości u dzieci. Dzięki temu procesowi dzieci nauczyły się, jak dostrzegać postępy, jak pracować nad nowymi umiejętnościami i jak planować ich wdrażanie w życie. Praca na rzecz preferowanej przyszłości, w której dziecko widzi korzyści płynące z nabycia nowej umiejętności, stanowiła kluczowy element tego etapu pracy. Realizacja warsztatów miała na celu nie tylko bezpośredni rozwój umiejętności dzieci, ale także szeroko pojętą zmianę społeczną, polegającą na poprawie jakości życia rodzin i ich dobrostanu. Dzięki tym warsztatom rodziny stały się bardziej świadome potrzeb swoich dzieci i nauczyły się, jak wspierać ich w rozwoju, dostrzegając mocne strony i postępy. Uczestnicy warsztatów nauczyli się nie tylko komplementować i doceniać dzieci, ale także rozmawiać z nimi o korzyściach płynących z wprowadzenia zmian w ich życiu. Warsztaty były współfinansowane z budżetu miasta i realizowane przez Fundację „Przestrzeń Możliwości”.